

THESES THEOLOGICAE,

E X O M N I B V S
D. THOMÆ PARTIBVS,
IN ACADEMIA INGOLSTADIEN-
si, ad publicam disputationem, Anno
M. DC. VIII. die Junij
propositæ.

R E S P O N D E N T E ,

CHRISTOPHORO BRAN-
DIS SOCIETATIS IE SV, S.S.
THEOLOGIAE STVDIOSO.

I N G O L S T A D I I ,

Ex Typographeo Ederiano, apud Andream
Angermarium..

ANNO DOMINI, M. DC. VIII.

EX PRIMA PARTE,

THEISIS I.

Heologia Habitus est ad salutem in Ecclesia necessarius, certus, supernaturalis, ineuidens, vniuersitate ordinis, simul practicus, & speculatorius formaliter, respectu diuersarum conclusionum, quas euidenter ex principijs Fidei, de Deo ut cognoscibili per Reuelationem diuinam, tanquam de suo subiecto Attributionis proprio, mediante discurſu deducit.

Principia Theologiæ continentur in Traditionibus Ecclesiæ, & S. Scriptura, ex cuius solo sensu literali ordinariè efficax sumitur argumentum. Potest autem in uno loco sensus literalis esse multiplex: estque vel figuratus, vt in metaphoris, vel proprius, vt in puris similitudinibus. &c.

Deum esse, nobis non est per se notum. Habet Deus formaliter omnes perfectiones simpliciter simplices, reliquas enimenter solum. Ipsius omnipotentia, scientia, & decreta nullam intrinsecam habitudinem dicunt ad creaturas factas vel factibilis. Creata visio clara Dei, sola & omnia quæ in Deo formaliter insunt, representat, nullam creataram, ne possibilem quidem.

Speciem Dei impressam, Deus, ut clare videatur, nulli dedit: possit tamen expressam verò sui imaginem Beatorum intellectu inhaerentem, simul cum lumine gloriæ, ad intuituam visionem effectuè concurrente, singulis illorum donat. Perfectio, inæqualitas, incrementum, remissio claræ Dei visionis non ex intellectuum perfectione, vel inæqualitate, sed ex lumine paritate, vel imparitate, mensuranda est.

Deus persuaſam scientiam videt directè & immediatè omnia extra se, non solum positiva, absolute, actu existentia, necessaria, sed etiam purè negativa, conditionata, possibilia, contingentia futura.

Ideæ diuinæ rerum, sunt ipsa practica Dei cognitio. Nullum decretum Dei prædeterminat voluntatem humanam in actibus liberis: nec nullum eius certum de quibuscumque eventibus iudicium obesse potest liberati arbitrii nostri.

Adiutorum prædestinorum electionem ad gloriam præcedit nostrorum honorum operum in Deo præscientia; prædestinationem verò non præcedit meritum seu de condigno, seu de congruo. Initium sumit prædestinatione gratuita vocatione. Reprobat à gloria Deus neminem, non præuisco reprobat malo merito. Prædestinatione, & reprobatio infallibilis sunt, arbitrium autem non necessitant, sed qui prædestinatus est, liberè salutem, & qui reprobus, damnationem suam liberè operatur.

8.

Processionum diuinarum principia sunt intellectus & voluntas, rationales: Tērmini Filiatio, & Spiratio passiva. Relationes tres personales verae perfectiones simpliciter simplices, realiter inter se, à Deitate, ratione nostra tantum distinguuntur.

9.

Spiratio actiuā identificatur cum Paternitate, & Filiatione. In diuinis est sola originis prioritas, non rationis, aut temporis. Si spiritus S. procederet à solo pātre, an futura esset inter spiritum S. & Filium, personalis differentia, problema est. Licet sint duæ personæ sp̄itantes, viuicū tamen spiratorem Fides admittit.

10.

Verbum in diuinis propriè sumitur personaliter, non essentialiter, dicit respectum rationis ad creaturas, non ex proprietate vocis, sed per appropriationem, quomodo etiam Pater & Filius se spiritu S. diligere dicuntur, non autem propriè. Personæ nostro modo intelligendi, æque propriè & principaliter distinguuntur per origines actiuas, & passiuas, atque per Relationes.

EX PRIMA SECUNDÆ.

11.

NVllus actus humanus est propter finem propriè dictum, præter intentionem; mediosque inter hanc & Fruitionem, actus. Ultimus operantis finis formalis est vñus tantum, summa tempe Beatitudo, cuius essentia complè consistit in vitali summi boni possessione per visionem intellectus Deum clarè, & æquè principaliter, vt Trinus est, ac vñus, intuentis.

12.

Ex hac visione tres quasi fructus necessariò promanant, dilectio Dei, delectatio de Deo viso, & impeccabilitas simpliciter, seu vt vocant, antecedens. Hæc quidem per potentiam absolutam, inseparabilis à visione, priores duæ, separabiles.

13.

Omne & solum opus seu libere seu necessario, seu directè seu indirectè procedens ex principio intrinſeco, prævia cognitione iudicativa, est voluntarium perfectū. Ad voluntarium propriè dictum, necessaria nō est alia cognitio, quā apprehensiva. Externi euentus lege non prohibiti, ad omissionem voluntariam sequentes, non sunt, ne indirectè quidem voluntarij omittenti.

14.

Ignorantia Antecedens, & violentia causant in voluntarium simpliciter. Opus ex metu factum, regulariter est in voluntarium secundum quid, simpliciter auctem voluntarium. Ex ignorantia consequente, & concupiscentia sequitur voluntarium simpliciter.

15.

Regula immediatè dirigens actiones morales honestas, est conscientia prædicta recta, quæ non aliud est, quam judicium prudentiae rectum de operibus moralibus in particulari. Conscientia vincibiliter erranti & obsequi, & contradicere, peccatum est,

Cum

Thesēs Theologicae.

16.

Cum triplex sit dubium, Iuris, facti, & operis faciendi, in solo ultimo tu-tior semper pars eligendā ex præcepto. Ex opinionibus probabilibus, minus pro-babilēm sequi licet, in quacunque materia.

17.

Actionibus voluntarijs internis moralitas non est essentialis, sed coincidit cum actionis libertate aequali, quæ extrinseca est actui denominatio. Bonitas por-rò & malitia sunt multis actionibus internis differentiæ essentiales, quæ formaliter consistunt in conformitate, & disformitate actionis cum natura rationali, vel etiam cum dictamine recte rationis: sumuntur ab integro obiecto operis: non augentur per se loquendo, sola longiore mora actionis indiuisibilis, nec actu exten-so superaddito.

18.

Peccatum Actuale formaliter consistit in malitia morali, contraria legi: non haber autorem Deum: potest committi absque iudicij errore omni etiam pra-ctico, aut vlla intellectus inconsideratione, non verò absque omni iudicio ratio-nis superioris.

19.

Peccata commissionis & omissionis contra eandem specie virtutem, diffe-rent specie: pure omissionis nec datur, nec dari potest. Nulla commissio aut omis-sio externa, absente interno libero prauo voluntatis actu, est peccatum propriè. Dilectatio morosa de omni opere Iure naturali prohibito, peccatum est de prohi-bitionis sola lege posituā, non semper.

20.

Gratia per Christum actualis, est supernaturalis quedam operatio intellec-tus vel voluntatis, à Deo profecta: quæ si consensum præcedat, dicitur operans, excitans; si cum consensu libero fiat, dicitur cooperans, comitans, adiuuans. Porrò operans alia est sufficiens, cum qua potest homo conuerti, alia efficax, cum qua homo infallibiliter, sed liberè conueretur. Absque reuelatione, nemo certus est, se esse in gratia Dei.

EX SECUNDA SECUNDÆ.

21.

Fides spectat primam veritatem in essendo, quatenus est obscurè reuelata ab eadem prima veritate in dicendo. Falsum nec fide diuina credi, nec ab Ecclesia credendum proponi, nec absolute credibilius vero reddi potest.

22.

Decreta Religionis ac morum ab hoc numero S. pontifice semel ab Ecclesia electo & recepto, etiam sine concilio generali, toti Ecclesiæ proposita sunt de fide. Inuincibilis ignorantia fidei adhuc hodie in multis datur. Infideles non amittunt ius antiquum in subditos ad fidem conuersos:

23.

Necessitate medijs singulis semper adultis peccatoribus fuit necessaria super-naturalis actualis explicita fides Dei, ut prouisoris ac remuneratoris, nunc etiam

post Euang. sufficienter promulgatum, Dei vt Trini & Incarnati. Fidem veram dissimilare licet, negare nunquam, nec falsam simulare. Arduitas obiectionis pertinet ad rationem formalem habitus spei.

24.

Caritas versatur circa Deum, vt ultimum finem Cui. Est una specie infima erga Deum & proximum: augetur per quemlibet actum mesitorum quantumuis remissum; immixti non potest; expellitur per peccatum mortale effectiuē moraliter.

25.

Ex caritate mortem certam oppetrere possumus pro vita corporali alterius, pro spirituali renemur, si sit ucessitas extrema, & spes iuuandi certa. Correctio fraternalis est aliquando adhibenda, etiam, in dubio an sit profutura, & omissione illius ob timorem aliquem mundanum prædominantem, non excusatur à peccato mortalī.

26.

Propter scandalum, non Pharisaorum, sed infirmorum, quandoque bona sam temporalia, quam spiritualia sunt omittenda. Bona mobilia ui capta in bello iusto, quæ semel ab hostibus in tunc recepta fuerit, ex probabili sententia, non sunt restituenda prioribus dominis.

27.

Iustitia propriè dicta rectè definitur ab Ulpiano I. C' constans & perpetua voluntas Ius suum cuique tribuendi: continet sub se Iustitiam legalem: est inter Deum & hominem iustum, Christum & Deum. Iudicium temerarium, nisi firmum sit, non est mortale. Sententia lati iniusta ex parte rei iudicatae, tam de Ecclesiastis, quam temporalibus bonis, est iniqua in conscientia.

28.

Damnum inconsulto cum sola culpa veniali, cæteroqui latissima illatum, ex probabili sententia, non est sub mortali compensandum illi, à quo id erat ex iustitia auertendum. Contractus irritantur in foro Conscientiae, non ob defectum solennitatum Iuris, sed propter metum iniustum quantumuis leuem ab altero prouidentem, sine quo alias contractus non fuisset initus.

29.

Votum solenne est absoluta & perpetua traditio personæ votentis ad obsequium Dei, per noui status assumptionem facta sub certa aliqua forma ab Ecclesia præscripta: non facit in habilem ad Dominum, & matrimonium ex natura sua: non requiritur ad essentiam Religionis: est dispensabile ex causa, ab Ecclesia.

30.

Imagines sacre verè adorantur vel eodem cultu cum prototypo actu à se re-presentato; vel per se seorsim, tanquam signa rei sacrae, alio cultu inferiori.

EX TERTIA PARTE.

31.

VNIO hypostatica totius Humanitatis cum subsistentia notionali Verbi, est praeter vnyones partiales anima & corporis cum Verbo, quas ordine naturæ præ-supponit, alias specialis ipsarū unyonum unio, homine non peccante, non extirrata, nulla ratione naturali euidenter probanda, aut improbanda, conuenientissimum medium ad condigne Dō satisfaciendum.

Chri-

32.
Christus, in quantum Homo, est filius Dei naturalis, soli Deo, adeoque sibi ut Deo subiectus, adorabilis Latræ, & Hyperdulia; à primo conceptionis momento habuit Excellentiae potestatem in omnes creaturas, non tamen habuit dominium temporale mundi, aut alicuius regni; per omnes & singulos actus suos liberos, ex se simpliciter infinitum valorem habentes, condigne & in rigore meruit nobis gratiam, & gloriam.

33.
Sacraenta N. L. constant intrinsecè ex rebus & verbis moraliter saltem cōiunctis: non perficiuntur ante absolutam formam materialiter: sunt instrumenta ex opere operato, in ultimo instanti producentia Physicè gratiam habitualem.

34.
Baptismus institutus quoad materiam & formam, ante Christi passionem, potest conferri eidem à pluribus totalibus, non partialibus ministris: inualidè confertur, nisi tres personæ sanctissimæ Trinitatis distinctè sub nominibus patris & filij & spiritus sancti, & eodem originis ordine seruato, exprimatur. Martyrium adulorum ex peculiari promissione Dei, confert gratiam, cum sola Attritione supernaturali, aut voluntate moriendo pro Christo.

35.
Eucaristia secundum vitram speciem simul, unum specie infima & numero sacramentum, non est simpliciter necessarium ad salutem, adultis tamen est necessarium tam moraliter, nec in peccata, nimia dilatatione labantur, quam necessitate præcepti diuini: nunquam licetè ex directa intentione, sub una sola specie conficitur, cum hoc secundum probabilem, præcepto diuino prohibetur.

36.
Transubstantiatio est actio sacramentalis, qua per uerba consecrationis tota substantia panis conuertitur in totam substantiam Christi, speciebus indiuisibiliter præsentem, cum omnibus corporis accidentibus & operationibus à loco localique extensione absolutis.

37.
Contritus actus pœnitentiae virtutis specialis, essentialiter non est odium, nec dolor, sed est derestratio h. e. fuga peccati præsentis, aut commissi, ut est offensa Dei super omnia dilecti: non est de præcepto statim habenda, commissio peccato. Datur confessio valida, & informis.

In confessione possunt omitti circumstantiae pure aggrauantes, & quibusdam casibus, ipsa quoque peccata mortalia, si sit u. g. sigillum renelandum &c. Imo in casu necessitatis, absolutio potest dari solum attritionis signum exhibenti. Religiosus electus à priuilegiato, nisi sit expositus à superiori, absoluit inualidè.

38.
Sacramenti Matrimonij essentia, prout est in Fieri, consistit in verbis seu signis consensu mutua traditionis, & acceptationis coniugalis exprimentibus, prout verò est in Facto esse, in vinculo coniugali orto ex mutua traditione. est unum numero, in utroque coniuge.

40.

Matrimonium valide contrahitur per procuratorem, & per epistolam. Consummatum est omni modo indolubile. Ratum dirimitur solenniū Religionis votorum emissione, & S. pontificis rationabili dispensatione. Fuit verum matrimonium inter S. Iosephum & Beatissimam virginem M A R I A M.

Ad maiorem Dei ac Deiparæ gloriam.

Disputatio presens ex partibus D. Thomæ de prompta nec vera fidei, nec bonis moribus aduersatur, ideoque lucem meretur.

Adam Gerick S. T. D. & Professor, nunc collegij Theologici Decanus. Ego.